

Naqqiut

Siunnersuut 10. marts 2023-meersoq taarserpaa
(Saqqummiussissummi oqaasertanik allanngineq)

Uunga siunnersuut: Kalaallit Nunaata nunasiaataanerani ingerlatsinermut pissutsit pillugit qulaajaasoqarnissaanut, tamatumunngalu atatillugu Danmarkip NP nunasiaataajunnaarsitsinermut piunasaqaataanik naammassinnissimanersoq suliassamik allaaserinnittoqarnissaanik Inatsisartunit akuersissutigineqartussatut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Nunanut Allanut, Inuussutissarsiornermut Niuernermullu Naalakkersuisoq)

Saqqummiussissut

(Nunanut Allanut, Inuussutissarsiornermut Niuernermullu Naalakkersuisoq)

Siullermeerneqarnera

Inatsisartut upernaakkut ataatsimiinneranni 2022-imi Inatsisartunit Naalakkersuisut Kalaallit Nunaata nunasiaataanerani ingerlatsinermut pissutsit pillugit qulaajaasoqarnissaa, tamatumunngalu Danmarkip NP nunasiaataajunnaarsitsinermut piunasaqaataanik naammassinnissimanersoq suliassamik allaaserinninnissamut piunasaqarfigineqarput. Suliassamik allaaserinninnissamut aammalu kikkut qulaajaanissaanut siunnersuutit Inatsisartunit kingusinnerpaamik UKA2022-mi aalajangiiffigisassanngorlugu saqqummiunneqassaaq, qulaajaanissarlut qinigaaffiup qaangiutinnginnerani aallartinneqassaaq.

Suliassap allaaserinerani Kalaallit Nunaata Kunngaqarfimmut ilanngunneqarneranut Kalaallit Nunaata inissisimaffianit isigalugu pissutsit pillugit qulaajaasoqarnissaa anguniarneqassaaq. Siornatigut misissuinerit DIIS-mit oqaluttuarisaanermi qulaajaanertut ingerlanneqarsimasoq ”Afvikling af Grønlands kolonistatus 1945-54”, danskit isiginnittariaasiat tunngavigalugu ingerlanneqarsimavoq.

Kalaallit Nunaata nunasiaataajunnaarsinneqarnerani pissutsit tassungalu atatillugu Kunngaqarfimmut Danmarkimut Tunngaviummik inatsimmik allanngortitsinermi 1953-imi ilanngunneqarneq pillugu qulaajaasoqarnissaa siunertarineqarpoq. Tunngaviummik inatsimmik allanngortitsinissap tungaanut Kalaallit Nunaanni innuttaasunik taasisitsisoqarsimanngilaq, taamaattumik suliassap allaaserinerani Tunngaviummik inatsimmik allannguisoqalernerani Kalaallit Nunaat pillugu qanorlu ingerlasoqarsimanersoq erseqqissumik peqqissaartumillu qulaajarneqassapput. Saniatigullu Kalaallit Nunaat politikeriisalu NP-p ataani nunasiaataajunnaarsinneqarnissaaq pillugu qanoq ilisimatinneqarsimanersut aamma qanoq siunnersorneqarsimanersut kiisalu ullumikkumut kingunissarisinnaasaanik paasitinneqarsimanersut qulaajarneqarnissaat pingaaruteqarluinnarpoq.

Suliamik allaaserinninnermi Tunngaviusumik inatsimmik allannguisoqarnera pillugu Kalaallit Nunaatalu nunasiaataajunnaarneranik ingerlasimaneq pillugu innuttaasut aamma politikikkut oqallinnerit tamatumunnga ilanngullugu Landsrådi Landsrådiusimasullu pillugit Kalaallit Nunaani Tunngaviusumik inatsimmik allannguisoqarnerani ingerlariaaserineqarsimasoq pillugu qulaajaanissaq qitiutinneqassaaq.

Ajoraluartumik kalaallinik ilisimatusarnikkut suliaqartunik piffissaliussap iluani suliaqarsinnaasunik nassaartoqarsinnaangilaq. Massakkut oqaluttuarisaanermik qulaajaanermik suliaqarneq piareersaanerlu kiisalu spiralimut tunngatillugu suliaq eqqarsaatigalugu suliap matumani pineqartup taakkua marluk naammassineqarnissaannut utaqqisinneqassasoq innersuussutigineqarpoq.

Taamatut oqaaseqarlunga Naalakkersuisut sinnerlugit suliassat allaserineqarneri Inatsisartunut kajumissuseqartumik suliarineqartussanngorlugu saqqummiuppara.